



**ORDIN
COMUN**

mun. Chișinău

Nr. _____ din _____

Nr. _____ din _____

Cu privire la formarea profesională a condamnaților

În temeiul art. 241 alin. (1) și (2) din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214-220, art. 704), art. 59 alin. (7), art. 62 alin. (5) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634),

ORDONĂM:

1. Se aprobă:
 - 1.1 Regulamentul privind desfășurarea învățământului profesional tehnic pentru formarea profesională a condamnaților, conform Anexei nr. 1;
 - 1.2 Lista instituțiilor de învățământ profesional tehnic în care se organizează grupe pentru formarea profesională a condamnaților, conform Anexei nr. 2.
2. Ministerul Justiției de comun acord cu Ministerul Educației și Cercetării vor asigura:
 - 2.1 monitorizarea procesului de implementare a prevederilor prezentului ordin;
 - 2.2 controlul asupra executării prezentului ordin.
3. Prezentul Ordin se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Ministrul
justiției**
Veronica MIHAILOV-MORARU

**Ministrul educației
și cercetării**
Dan PERCIUN

REGULAMENTUL
privind desfășurarea învățământului profesional
tehnic pentru formarea profesională a condamnaților

Capitolul I
Dispoziții generale

1. Regulamentul privind desfășurarea învățământului profesional tehnic pentru formarea profesională a condamnaților (în continuare – Regulament) stabilește aspectele specifice referitoare la formarea profesională a condamnaților.

2. Formarea profesională a condamnaților se realizează în conformitate cu Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 425/2015, în baza programelor de studii acreditate sau autorizate.

3. Formarea profesională a condamnaților se axează pe :

3.1 programe de formare profesională tehnică secundară de scurtă durată și se realizează conform Capitolului III;

3.2 programe de formare profesională tehnică secundară prin învățământ dual și care se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 70/2018.

4. Programele de formare profesională a condamnaților se realizează în parteneriat, între instituția de învățământ profesional tehnic (în continuare – instituție de învățământ) și instituția penitenciară, conform Anexei nr. 2 la prezentul ordin. În vederea asigurării formării profesionale a deținuților, în cazul în care instituția penitenciară dispune de condiții tehnico-materiale, pot fi stabilite și alte parteneriate decât cele menționate în Anexa nr. 2.

5. Formarea profesională a condamnaților are un caracter benevol. Prin înscrierea la programele de formare profesională, condamnații își exprimă acordul de a participa la programul de instruire și de a respecta prevederile regulamentare în acest sens.

6. Programul de formare profesională poartă caracter obligatoriu pentru condamnat, dacă este inclus în Programul individual de executare a pedepsei.

7. Prezentul Regulament se aplică în măsura în care nu contravine actelor normative cu referire la învățământul profesional tehnic, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.

Capitolul II
Organizarea procesului de
formare profesională a condamnaților

8. Organizarea și desfășurarea procesului de formare profesională a condamnaților se realizează de instituția de învățământ în comun cu instituția penitenciară.

9. Condițiile privind derularea procesului de formare profesională a condamnaților se stabilesc prin acord comun între instituția de învățământ și instituția penitenciară, încheiat în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

10. Planul de admitere (comanda de stat) pentru formarea profesională a condamnaților se aprobă anual, prin hotărâre de Guvern. Instituția de învățământ și instituția penitenciară prezintă, în modul stabilit, Ministerului Educației și Cercetării oferta pentru a o include în Planul de admitere (comanda de stat).

11. Instituția de învățământ are următoarele atribuții:

11.1 elaborează, în coordonare cu instituția penitenciară, Planul de învățământ pentru fiecare meserie/profesie, respectând prevederile Planului-cadru și ale prezentului Regulament, pe care ulterior îl propune spre aprobare Ministerului Educației și Cercetării;

11.2 realizează programul de formare profesională, în conformitate cu legislația;

11.3 prezintă Ministerului Educației și Cercetării oferta de formare profesională a deținuților, pornind de la propunerile și condițiile disponibile de formare profesională a instituției respective;

11.4 monitorizează procesul de desfășurare a formării profesionale.

12. Instituția penitenciară are următoarele atribuții:

12.1 coordonează Planul de învățământ pentru meserie/profesie;

12.2 asigură condamnații cu echipamente și resurse didactice în vederea realizării programului de formare profesională, în conformitate cu legislația;

12.3 propune, anual, instituției de învățământ oferta de formare profesională a condamnaților, în conformitate cu necesitățile de instruire identificate;

12.4 realizează înscrierea la programele de formare profesională a condamnaților respectând prevederile actelor normative cu privire la admitere și prezintă instituției de învățământ a listei deținuților admiși la formarea profesională;

12.5 asigură accesul în clasele de studii personalului didactic și securitatea acestuia pe parcursul desfășurării procesului de studii.

Capitolul III

Programele de formare profesională tehnică secundară de scurtă durată

13. Programele de formare profesională tehnică secundară de scurtă durată includ formarea de profil (teoretică și practică). Formarea de profil reprezintă acumularea cunoștințelor și formarea abilităților de bază, integrate în competențe profesionale și se organizează pe module.

14. Durata programului de formare profesională de scurtă durată este de 720-840 de ore, în funcție de specificul meseriei/profesiei și cuprinde:

14.1 Instruire teoretică, prin care se asigură asimilarea cunoștințelor teoretice, necesare pentru formarea și dezvoltarea competențelor profesionale specifice unui modul;

14.2 Instruire practică, prin care se asigură formarea deprinderilor practice, abilităților necesare pentru formarea și dezvoltarea competențelor profesionale specifice unui modul;

14.3 Practica în producție, prin care se definitivează formarea profesională și se asigură formarea/dezvoltarea competențelor profesionale prevăzute în standardul de calificare profesională;

14.5 Examenul de calificare.

15. Raportul dintre numărul de ore stabilite pentru instruirea teoretică și cele stabilite pentru instruirea practică, constituie 30%-45% pentru instruire teoretică și, respectiv, 70% - 55% pentru instruire practică, inclusiv practica în producție. Numărul de ore la instruirea practică poate varia în funcție de specificul meseriei.

16. Practica în producție se desfășoară în cadrul instituției penitenciare, sau, după caz, în cadrul sediului agentului economic.

17. Realizarea programului de formare profesională se desfășoară în cadrul instituțiilor penitenciare, conform programului de activitate a acestora, pe o durată de până la un an.

Capitolul IV **Statutul condamnatului** **în procesul de formare profesională**

18. Pentru înscrierea în programul de formare profesională, condamnatul prezintă conducătorului instituției penitenciare o cerere. Înscrierea condamnaților la programe de formare profesională se face prin ordinul directorului instituției de învățământ, conform demersului directorului instituției penitenciare.

19. Condamnatul înmatriculat la un program de formare profesională are dreptul:

19.1 să utilizeze gratuit baza didactico-materială destinată procesului de instruire;

19.2 să beneficieze de pregătirea profesională, conform prevederilor curriculei, în scopul obținerii competențelor profesionale specifice calificării;

19.3 să beneficieze de acces la formare profesională suplimentară;

19.4 să beneficieze de egalitate de șanse și de tratament nediscriminatoriu;

19.5 să beneficieze de repaus zilnic și săptămânal;

19.6 alte drepturi.

20. Condamnatul înmatriculat la un program de formare profesională are obligația:

20.1 să respecte regulamentele interne ale instituției de învățământ și ale instituției penitenciare;

20.2 să manifeste un comportament adecvat, să asigure integritatea bunurilor puse la dispoziție;

20.3 să frecventeze activitățile didactice și să însușească materiile prevăzute de programele de studii;

20.4 să respecte indicațiile personalului didactic și să realizeze sarcinile necesare în procesul de desfășurare a formării profesionale;

20.5 să respecte cerințele de securitate și sănătate în muncă în cadrul instruirilor practice și a practicii în producție;

20.6 alte obligații stabilite în actele normative.

21. Pentru perioada de formare profesională, condamnații nu beneficiază de burse, alimentație gratuită sau de alte beneficii stabilite elevilor din învățământul profesional tehnic.

Anexa nr. 2
la Ordinul comun al ministrului justiției
și ministrului educației și cercetării
nr. _____ din _____

**Lista instituțiilor de învățământ
profesional tehnic în care se organizează
grupe pentru formarea profesională a condamnaților**

Nr. d/o	Instituția de învățământ profesional tehnic	Penitenciarul
1.	Școala Profesională nr.1, or. Cahul	Penitenciarul nr.1 - Taraclia
2.	Școala Profesională, or. Briceni	Penitenciarul nr.2 - Lipcani
3.	Școala Profesională, or. Leova	Penitenciarul nr.3 - Leova
4.	Școala Profesională nr.3, mun. Chișinău	Penitenciarul nr.4 - Cricova
5.	Școala Profesională, or. Soroca	Penitenciarul nr.6 - Soroca
6.	Școala Profesională, or. Hîncești	Penitenciarul nr.7 - Rusca
7.	Școala Profesională, or. Căușeni	Penitenciarul nr.8, 12 - Bender
8.	Școala Profesională nr.9, mun. Chișinău	Penitenciarul nr.9 - Pruncul, Penitenciarul nr.10 - Goian
9.	Școala Profesională nr.7, mun. Chișinău	Penitenciarul nr.15 - Cricova
10.	Școala Profesională, or. Orhei	Penitenciarul nr.17 - Rezina
11.	Școala Profesională, or. Orhei	Penitenciarul nr.18 - Brănești

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Ordinului comun al ministrului justiției și ministrului educației și cercetării cu privire la formarea profesională a condamnaților

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul ordinului a fost elaborat de Ministerul Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul ordinului comun al ministrului justiției și ministrului educației și cercetării cu privire la formarea profesională a condamnaților a fost elaborat pentru a asigura implementarea prevederilor din Codul de executare și Codul educației, în ceea ce privește organizarea și desfășurarea programelor de instruire profesională în penitenciare. • Art. 241 alin. (1) și (2) din Codul de executare stipulează: în penitenciare se organizează, în mod obligatoriu, instruirea profesională a condamnaților. Crearea condițiilor și elaborarea programelor de instruire profesională a condamnaților se efectuează în modul stabilit de Ministerul Justiției, de comun acord cu Ministerul Educației și Cercetării. • Art. 59 alin. (7) și (8) și art. 62 alin. (5) din Codul educației reglementează faptul că învățământul profesional tehnic poate fi desfășurat și în cadrul instituțiilor penitenciare. Acest lucru se poate realiza prin organizarea de școli profesionale sau programe de formare profesională, în colaborare cu instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar din apropierea penitenciarelor. Implementarea acestor măsuri necesită aprobarea comună a Ministerului Educației și Cercetării și a Ministerului Justiției. Scopul acestui ordin comun constă în stabilirea unui cadru clar și coordonat pentru formarea profesională a persoanelor aflate în detenție, asigurându-se că acestea au acces la programe de instruire de calitate, care să le ofere competențele necesare pentru a se reintegra în societate și pe piața muncii după eliberare. Totodată, se urmărește crearea unei colaborări interministeriale eficiente pentru implementarea calitativă a acestor programe. În contextul celor expuse, menționăm că elaborarea și promovarea proiectului actului normativ constituie o prioritate instituțională, fiind inclusă în Planul de acțiuni al Ministerului Justiției pentru anul 2024, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 324/2023¹ (acțiunea nr. 60).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Actualmente, colaborarea interinstituțională în procesul de asigurare a instruirii profesionale a condamnaților, este reglementată de Ordinul comun al Ministerului Justiției nr. 412/2014 și Ministerului Educației nr. 1012/2014, care prezintă unele limitări și lacune ce trebuie remediate pentru a oferi o mai mare flexibilitate și eficiență în procesul de formare profesională a deținuților. ✓ Prevederi vagi și limitative: Actualele acte normative sunt considerate vagi, întrucât se concentrează doar pe organizarea grupelor de formare profesională pentru condamnați, fără a detalia suficiente aspecte importante pentru buna funcționare a acestui proces. În plus, prevederile actuale stabilesc obligațiile fiecărei părți implicate (instituțiile penitenciare și școlile profesionale), dar nu oferă un cadru detaliat privind coordonarea și monitorizarea eficientă a procesului. ✓ Lipsa flexibilității în alegerea instituției de învățământ: Conform pct. 1 din ordinul menționat, fiecare instituție penitenciară este afiliată unei școli profesionale din raza

¹ Planul de acțiuni poate fi accesat la linkul:

https://www.justice.gov.md/sites/default/files/document/attachments/plan_mj_2024_final.pdf

sa geografică, ceea ce înseamnă că instruirea profesională a deținuților este limitată doar la acea școală. Acest lucru îngreunează posibilitatea de a dezvolta parteneriate flexibile cu alte instituții de învățământ care ar putea oferi programe mai relevante sau mai diversificate, în funcție de nevoile deținuților și cerințele pieței muncii.

✓ **Lipsa unui mecanism clar și adaptat pentru organizarea instruirii:**

Reglementările actuale nu stabilesc un mecanism clar și detaliat pentru organizarea și desfășurarea procesului de formare profesională a condamnaților. Nu sunt evidențiate particularitățile specifice acestei categorii de beneficiari, cum ar fi:

- adaptarea programelor de formare la nivelul educațional și social al deținuților;
- durata formării, în funcție de perioada de detenție;
- măsuri pentru facilitarea accesului la programe educaționale și tehnologii moderne;
- modalități de motivare a deținuților să participe la instruire și evaluarea progresului acestora.

Consecințe: Lipsa acestor reglementări specifice și a unui mecanism clar creează dificultăți în implementarea eficientă a programelor de formare profesională, ceea ce poate duce la o utilizare inefficientă a resurselor disponibile și la o pregătire inadecvată a deținuților pentru reintegrarea lor pe piața muncii după eliberare.

Concluzie: Este necesară revizuirea și actualizarea cadrului normativ pentru a stabili un mecanism clar și flexibil de organizare a procesului de instruire profesională a condamnaților. Aceasta ar trebui să includă o mai mare flexibilitate în alegerea partenerilor educaționali, să detalieze obligațiile fiecărei părți implicate și să ofere soluții practice pentru adaptarea instruirii la nevoile specifice ale deținuților.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de ordin comun prevede aprobarea *Regulamentului privind desfășurarea învățământului profesional tehnic pentru formarea profesională a condamnaților* (în continuare – *Regulament*).

Regulamentul menționat stabilește norme cu referire la organizarea învățământului profesional tehnic pentru formarea profesională a condamnaților, astfel fiind creat mecanismul care va asigura și implementa eficient metodele de reabilitare și reintegrare socială a persoanelor deținute.

Potrivit *Regulamentului*, formarea profesională a condamnaților este de două feluri:

- programe de formare profesională tehnică secundară de scurtă durată;
- programe de formare profesională tehnică secundară prin învățământul dual.

Precizăm că **formarea profesională tehnică secundară prin învățământul dual** se va realiza în conformitate cu prevederile *Regulamentului cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 70/2018*.

În contextul celor expuse supra, prezentul proiect vine cu detalii referitoare la organizarea **formării profesionale tehnice secundare de scurtă durată**.

Un alt aspect nou, reglementat în proiect se referă la durata programului de formare profesională de scurtă durată, care va fi de 720-840 de ore, în funcție de specificul meseriei/profesiei și nu va depăși un an calendaristic.

De asemenea, se propune ca formarea profesională să cuprindă următoarele etape, ce sunt detaliate în Capitolul III al proiectului:

- 1) Instruirea teoretică;
- 2) Instruirea practică;
- 3) Practica în producție;
- 4) Examenul de calificare.

Programele de formare profesională a condamnaților se vor realiza, ca și în prezent, în parteneriat între instituția de învățământ profesional tehnic și instituția penitenciară. În acest sens, proiectul ordinului prevede și aprobarea *Listei actualizate a instituțiilor de învățământ*

profesional tehnic în care se organizează grupe pentru formarea profesională a condamnaților.

Un aspect nou constă în reglementarea pentru instituția penitenciară a posibilității de a stabili și alte parteneriate în domeniul învățământului, decât cele incluse în *Lista respectivă*, cu condiția ca instituția penitenciară să dispună de condițiile tehnico-materiale necesare.

Concomitent, proiectul reglementează oportunitatea pentru instituțiile penitenciare de a prezenta, în comun cu instituțiile de învățământ, ofertele educaționale Ministerului Educației și Cercetării pentru a fi incluse în Planul de admitere (comanda de stat), plan ce se aprobă anual prin hotărâre de Guvern.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative cu referire la instruirea condamnaților nu sunt incluse în acest proiect deoarece soluțiile analizate anterior nu au îndeplinit cerințele necesare pentru a asigura o pregătire eficientă și sustenabilă a acestora. În timpul evaluării, s-a constatat că alternativele fie nu ofereau suficiente oportunități de formare profesională adaptate nevoilor pieței muncii, fie erau dificil de implementat din cauza constrângerilor financiare sau logistice.

De exemplu, unele opțiuni analizate au presupus externalizarea totală a instruirii către entități private sau organizarea unor programe de formare mai puțin structurate, însă acestea au fost considerate insuficiente pentru a oferi o calificare solidă și recunoscută pe piața muncii. De asemenea, s-au identificat dificultăți în coordonarea și monitorizarea acestor programe externe, ceea ce ar fi afectat calitatea instruirii și securitatea socială. Astfel, s-a decis să se opteze pentru soluția propusă, care oferă un cadru coerent și structurat pentru formarea profesională, monitorizată de instituțiile penitenciare și autoritățile competente, asigurând astfel un nivel mai ridicat al calității și accesibilității pentru toți condamnații.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentului proiect nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

✓ **Asigurarea unei instruirii eficiente și obținerea unei meserii** pentru persoanele aflate în detenție reprezintă un pas esențial în creșterea șanselor de angajare și contribuie în mod direct la îmbunătățirea pieței muncii. O astfel de măsură nu doar că le oferă persoanelor respective oportunitatea de reintegrare socială, ci și sprijină economia prin creșterea forței de muncă calificată.

✓ **Creșterea calificării profesionale:** Prin instruirea eficientă, deținuții care finalizează cursurile și obțin o calificare vor deține competențe care răspund cerințelor pieței. În special, industriile care se confruntă cu un deficit de personal calificat, cum ar fi construcțiile, producția, transportul sau agricultura, pot beneficia direct de această forță de muncă. Aceste sectoare caută în mod constant forță de muncă specializată, iar formarea deținuților, care până acum nu erau integrați în piața muncii, reprezintă o soluție practică și viabilă.

✓ **Sprijinirea economiei prin creșterea forței de muncă disponibile:** Odată cu instruirea acestor persoane, se reduce presiunea asupra pieței muncii, în special în sectoarele unde există un deficit de personal calificat. Acest lucru nu doar că ajută agenții economici, ci și contribuie la creșterea economică pe termen lung, prin mărirea numărului de contribuabili și reducerea dependenței de ajutoarele sociale.

În concluzie, instruirea eficientă și calificarea profesională a persoanelor aflate în detenție are un dublu efect: pe de o parte, le oferă acestor persoane șanse mai mari de a se

reintegra social și profesional, iar pe de altă parte, crește disponibilitatea forței de muncă calificate pentru agenții economici, contribuind astfel la dezvoltarea economică generală.

4.4. Impactul social

Impactul social al prevederilor legale cu referire la instruirea condamnaților este important, având în vedere că aceste măsuri vizează nu doar reintegrarea acestora în societate, dar și îmbunătățirea condițiilor de viață și reducerea recidivei. Iată câteva dintre principalele efecte sociale ale acestor prevederi:

1. Reintegrarea socială a deținuților

- **Oportunități de muncă:** Prin instruirea profesională, deținuții dobândesc abilități și competențe care le facilitează accesul la locuri de muncă după eliberarea din detenție. Aceasta contribuie la reducerea șomajului în rândul fostelor persoane private de libertate și ajută la integrarea lor în comunitate.

- **Reducerea stigmatizării:** Oferind o formare profesională calitativă, societatea percepe deținuții ca pe persoane care pot contribui activ la comunitate, diminuând astfel stigmatul social asociat cu condamnarea penală.

2. Reabilitarea socială și psihologică

Implementarea prezentului act normativ are un impact benefic, asigurând o incluziune socială eficientă a persoanelor aflate în detenție, deoarece creează cadrul necesar pentru reintegrarea lor în comunitate. Persoanele private de libertate sunt, adesea, marginalizate și se confruntă cu multiple obstacole în momentul eliberării, fie că este vorba de dificultăți în găsirea unui loc de muncă, de refacerea relațiilor sociale sau de accesul la servicii publice esențiale. Prin măsurile propuse, acest act normativ urmărește să elimine barierele care împiedică reabilitarea și reintegrarea acestor persoane.

Implementarea unor programe de suport psihologic, educațional și profesional în timpul detenției contribuie la reducerea recidivei și la pregătirea persoanelor pentru reintegrarea în societate. Astfel, aceste programe pot include consiliere psihologică, cursuri de formare profesională, educație civică și programe de alfabetizare, menite să îmbunătățească abilitățile și încrederea de sine a deținuților.

3. Reducerea ratei de recidivă

- **Stabilitate economică:** Instruirea profesională crește șansele de angajare și, implicit, asigură o stabilitate economică pentru deținuți. Aceasta reduce riscul de recidivă, deoarece foștii deținuți devin mai puțin predispuși să comită infracțiuni din necesitate economică.

- **Sprijin psihologic:** Participarea la cursuri de formare profesională poate avea un impact pozitiv asupra stimei de sine a deținuților, ajutându-i să dezvolte o identitate pozitivă și un sentiment de utilitate socială.

3. Îmbunătățirea relațiilor comunității

- **Parteneriate între instituții:** Implementarea programelor de instruire profesională necesită colaborarea între instituțiile penitenciare, școlile profesionale și comunitate, ceea ce va duce la dezvoltarea unor parteneriate productive. Aceasta va facilita dialogul și cooperarea între diferitele entități, contribuind la o mai bună integrare a deținuților în comunitate.

- **Sprijin comunitar:** O comunitate care sprijină reintegrarea foștilor deținuți prin oferirea de resurse și oportunități educaționale poate contribui la construirea unui mediu mai sigur și mai coerent.

4. Promovarea egalității de șanse

- **Acces egal la educație:** Prevederile legale asigură accesul la formare profesională pentru toți deținuții, indiferent de gen, rasă sau statut social. Aceasta contribuie la promovarea egalității de șanse și la eliminarea discriminării în cadrul sistemului educațional și al pieței muncii.

- **Reducerea inegalităților sociale:** Prin oferirea de oportunități educaționale, se contribuie la reducerea inegalităților sociale existente, ajutând persoanele defavorizate să aibă șanse mai bune de reintegrare.

5. Impact economic pozitiv

• **Reducerea costurilor sociale:** Investiția în instruirea profesională a deținuților poate duce la o reducere a costurilor asociate cu criminalitatea, cum ar fi cheltuielile legate de sistemul de justiție și încarcerare.

• **Creșterea productivității:** Foștii deținuți care devin angajați pot contribui la îmbunătățirea economiei locale, aducând un aport pozitiv prin munca lor și prin achitarea impozitelor.

Concluzie: Prevederile legale referitoare la instruirea deținuților au un impact social semnificativ, având potențialul de a transforma viețile persoanelor aflate în detenție și de a îmbunătăți condițiile generale de siguranță și coeziune socială. Prin promovarea educației și formării profesionale, societatea va beneficia nu doar de o reducere a ratei recidivei, ci și de o comunitate mai stabilă și mai integrată.

Implementarea eficientă a acestui act normativ nu doar că adresează nevoile imediate ale persoanelor aflate în detenție, ci contribuie și la construirea unui mediu social care sprijină reintegrarea lor, promovând astfel o societate mai echitabilă și mai incluzivă. Acest proces are beneficii pe termen lung, reducând rata de recidivă și contribuind la siguranța și bunăstarea generală a comunității.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal al prevederilor legale referitoare la instruirea deținuților este un aspect important, având în vedere necesitatea protejării drepturilor individuale și a confidențialității acestora. Precizăm că în procesul de implementare a prezentului proiect se va aplica legislația care reglementează protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul dat va contribui la promovarea egalității de șanse pentru femei și bărbați și la dezvoltarea relațiilor de parteneriat între aceștia, deoarece accesul la cursurile de formare profesională este asigurat în mod egal pentru toți participanții, indiferent de gen. Această măsură este un pas important în eliminarea barierelor și stereotipurilor legate de accesul la educație și calificare profesională, creând oportunități echitabile pentru toți, indiferent de sex.

• **Promovarea egalității de gen în formarea profesională:** Asigurarea accesului egal la formarea profesională pentru femei și bărbați nu doar că reduce disparitățile existente în ceea ce privește oportunitățile de angajare, dar și susține parteneriatele bazate pe respect și colaborare între cele două genuri. Acest lucru este esențial în domenii unde, în mod tradițional, unul dintre genuri a fost subreprezentat (de exemplu, femeile în domenii tehnice sau bărbații în domenii legate de îngrijire socială).

• **Accesibilitate egală pentru toți beneficiarii, inclusiv pentru persoanele aflate în detenție:** Un aspect esențial al acestui proiect este faptul că principiul echității este respectat în totalitate, oferindu-se posibilitatea de a accesa cursuri de formare profesională fără a face distincții legate de statutul social, economic sau de faptul că beneficiarii se află în detenție. Astfel, persoanele aflate în detenție au aceeași șansă de a obține calificări profesionale precum orice alt cetățean, contribuind astfel la procesul lor de reintegrare socială și economică.

• **Respectarea principiului echității:** Prin această inițiativă se asigură că toți participanții, indiferent de categorie sau statut (inclusiv persoanele aflate în detenție), beneficiază de aceleași condiții și oportunități pentru a obține formarea profesională dorită. Echitatea presupune acces egal la resurse și posibilitatea de a dobândi competențe profesionale, care să le permită să concureze pe piața muncii în condiții corecte.

• **Reducerea inegalităților structurale și sociale:** Acest proiect nu doar că promovează egalitatea de șanse între femei și bărbați, dar și contribuie la reducerea inegalităților structurale și sociale, în special, pentru grupurile marginalizate. Prin accesul nediscriminatoriu la formare profesională, se oferă oportunități reale de dezvoltare personală și profesională tuturor, indiferent de mediul din care provin sau de circumstanțele lor actuale.

În concluzie, proiectul sprijină egalitatea de șanse pentru femei și bărbați, oferind acces egal la formare profesională și garantează respectarea principiului echității pentru toate categoriile de beneficiari, inclusiv pentru persoanele aflate în detenție. Aceasta va contribui la dezvoltarea unui mediu echitabil și incluziv, unde colaborarea între genuri și accesul la resurse sunt garantate în mod egal.
4.5. Impactul asupra mediului
Instruirea deținuților nu doar că le oferă abilități necesare pentru reintegrarea în societate, dar poate și să aibă un impact pozitiv asupra mediului. Prin educația ecologică, dezvoltarea abilităților în domenii verzi și promovarea responsabilității sociale, se pot crea oportunități pentru o comunitate mai sustenabilă și mai conștientă de problemele de mediu. Acest lucru poate contribui la construirea unui viitor mai bun pentru toți, în care individul și mediul coexistă în armonie.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor <i>Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i>, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la compartimentul <i>Transparența decizională</i>, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat pe linkul: https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-reluarea-elaborarii-proiectului-de-ordin-interinstitutional-privind. Un anunț similar a fost plasat și pe platforma www.particip.gov.md, și poate fi accesat pe linkul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-reluarea-elaborarii-proiectului-de-ordin-interinstitutional-privind-organizarea-invatamantului-profesional-tehnic-in-institutiile-penitenciare/13026. Proiectul urmează a fi avizat și consultat public.
7. Concluziile expertizelor
Conform art. 36 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, expertiza anticorupție a proiectelor actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate se realizează de către autorii proiectelor, în conformitate cu metodologia de efectuare a expertizei anticorupție, aprobată de Centrul Național Anticorupție. Precizăm că expertiza respectivă va fi efectuată după parcurgerea etapei de avizare și consultare publică a proiectului.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Pentru implementarea proiectului este necesar de a abroga Ordinul comun al Ministerului Justiției și Ministerului Educației și Cercetării cu privire la organizarea unor grupe pentru formarea profesională a deținuților în cadrul instituțiilor de învățământ secundar profesional (nr. 412/2014 și nr. 1012/2014).
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea și aplicarea prevederilor proiectului vor fi realizate de către instituțiile penitenciare menționate în Anexa nr. 2, care vor avea responsabilitatea de a pune în practică măsurile stabilite în cadrul regulamentului. Aceste instituții vor fi direct implicate în derularea

activităților de formare profesională, reabilitare și reintegrare a persoanelor aflate în detenție, asigurând respectarea normelor prevăzute.

În context, instituțiile penitenciare vor colabora cu instituțiile de învățământ pentru a elabora și implementa planul de învățământ corespunzător meseriilor/profesiilor pentru care vor fi instruiți deținuții.

În plus, Direcția reintegrare socială a Administrației Naționale a Penitenciarelor va avea un rol - cheie în monitorizarea aplicării corecte și eficiente a acestui regulament. Această direcție va supraveghea și evalua activitatea instituțiilor penitenciare pentru a se asigura că toate prevederile sunt implementate în mod corespunzător, iar obiectivele legate de reabilitarea și reintegrarea deținuților sunt atinse.

Prin urmare, colaborarea între instituțiile penitenciare și Direcția reintegrare socială va contribui la o implementare eficientă a regulamentului și la crearea unui sistem funcțional care să sprijine reintegrarea socială a deținuților, respectând standardele și obiectivele stabilite.

Secretar de stat

Ruslan LUNGU